

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8825200196
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:8825200196.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX/X, XXX XX D., zastúpený JUDr. Františkom Komkom, advokátom so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, IČO: 37 941 054, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s. so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o primerané finančné zadostučinenie v sume 1.500,- eur, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie v sume 500,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Čo do zvyšku žalobu žalobcu zamietá.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 3.2.2025 domáhal proti žalovanému zaplata sumy 1.500,- eur spolu s trovami konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11Csp/29/2024 o určenie neprijateľnosti piatich zmluvných podmienok, bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa, v uplatňovaných nárokoch úspešný. Rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/29/2024, z 14.10.2024, nadobudol právoplatnosť 4.12.2024. Súd rozsudkom určil neprijateľnosť piatich zmluvných podmienok uvedených v Žiadosti o poskytnutie pôžičky č. 7115996 zo dňa 14.12.2012. Dňom 1.7.2024 nadobudol účinnosť zák. č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Aktuálny zákon). Podľa § 53 ods. 1 Aktuálneho zákona: „Ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30. júni 2024. Vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1. júlom 2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024.“ Nakoľko v súdnej veci došlo k porušeniu spotrebiteľských práv zmluvou zo dňa 14.12.2012, čo súd zistil v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11Csp/29/2024, nemožno žalobu posudzovať podľa Aktuálneho zákona, ale podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len Pôvodný zákon). Žalobu je potrebné posúdiť podľa § 3 ods. 5 Pôvodného zákona, podľa ktorého: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

2. Podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej len PFZ) žalobca spĺňa tak podľa Pôvodného zákona, ako aj podľa Aktuálneho zákona. Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ Pôvodného zákona: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“ Ako spotrebiteľ si žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v Základnom konaní. PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú okrem § 3 ods. 1 písm. e/ Zákona, aj z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť aj recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Ak z neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplýva finančné plnenie, objektívnym kritériom na určenie výšky PFZ je toto finančné plnenie, alebo jeho hrozba. Žalobcom uplatnený nárok zohľadňuje skutočnosť, že žalovaná v zmluve použila päť neprijateľných zmluvných podmienok a za každé z týchto porušení spotrebiteľského práva si žalobca uplatňuje PFZ vo výške 300,- eur, so zohľadnením toho, že žalovaná v súdnych konaniach opakovane zotrváva na platnosti predmetných zmluvných podmienok. Nárok na PFZ je daný už tým, že žalovaná použila v spotrebiteľskej úverovej zmluve neprijateľné zmluvné podmienky, v rozpore s § 53 ods. 1 OZ. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/29/2024, z 14.10.2024 a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v Základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ, ani rozširovať, ani zužovať. Žalobca navrhol, aby v prípade úspechu žaloby, bolo v rozsudku vyjadrené, v akej výške bolo PFZ priznané, ku ktorému z piatich porušení spotrebiteľského práva, a to z dôvodu, že ak by niektorá strana konania nepovažovala za správnu výšku PFZ priznanú len vo vzťahu k niektorému zo siedmych samostatných porušení spotrebiteľského práva, ako samostatných nárokov, len spojených žalobou do jedného konania, tak aby mala strana možnosť domáhať sa nápravy opravným prostriedkom, len ohľadne tej ktorej so žalobou spojenej veci. Ak by súd určil PFZ bez takéhoto vyjadrenia, bol by rozsudok z tohto hľadiska nepreskúmateľný.

3. Žalovaný žiadal žalobu žalobcu zamietnuť, nakoľko považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia za ničím nepodloženú. Pripustil, že za primerané zadosťučinenie považuje sumu 25,-eur za každú judikovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/29/2024 zo dňa 14.10.2024 s doložkou právoplatnosti, vyjadrením žalovaného z 2.4.2025, vyjadrením žalovaného z 4.4.2025, vyjadrením žalobcu z 15.5.2025, vyjadrením žalovaného z 24.7.2025, pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/29/2024 a z predmetného spisu obsahom žaloby a rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/29/2024 zo dňa 14.10.2024, ktorý nadobudol právoplatnosť 4.12.2024 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že prípadná preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia by nebola v tomto prípade naplnená, nakoľko zmluvné podmienky, ktoré boli súdom určené ako neprijateľné, boli dojednané v roku 2012, teda pred viac ako 12 rokmi. Akékoľvek údajné preventívne pôsobenie je preto nepodstatné, nakoľko zmluvná podmienka sa už v zmluvných vzťahoch v súčasnosti neuplatňuje. Neprijateľná zmluvná podmienka nemala žiadny dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa. Žalovaný odmieta nepodloženú výšku požadovaného primeraného finančného

zadosťučinenia. Základom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je primeranosť a súd ho určuje na základe vlastnej úvahy. Pre priznanie finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi a určenie jej výšky nie je podľa názoru žalovaného podstatná jeho sankčná a represívna funkcia, ktorá vyplýva zo samotnej jeho povahy, keď dodávateľ, ktorý sa dopustil nezákonného a neprijateľného konania v jeho majetkovej sfére každopádne postihuje. Je potrebné si uvedomiť, že uplatňovanie sankcií proti zákonom zakázanému správaniu dodávateľov na voľnom trhu je prioritne zverené odvetvami verejného práva predovšetkým orgánom kontroly, dozoru a dohľadu nad voľným trhom, resp. nad finančným trhom, napríklad Slovenskej obchodnej inšpekcii, Národnej banke Slovenska, Ministerstvu financií Slovenskej republiky, ktoré disponujú širokým rozsahom oprávnení ukladať za nezákonné konanie sankcie (pozri napr. zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na Uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp/46/2021 zo dňa 30.11.2021. Primerané finančné zadosťučinenie by malo ujmú primerane kompenzovať, nie nahrádzať. Súd by mal vyhodnotiť všetky okolnosti prípadu (správanie pred a po uzavretí zmluvy, prípadné kroky poskytovateľa úveru voči spotrebiteľovi, či pri uplatnení práva boli spotrebiteľovi priznané trovy konania a pod.) a stanoviť výšku primeraného finančného zadosťučinenia tak, aby spĺňala predpoklad primeranosti. S ohľadom na výšku údajnej ujmy žalobcu, preto považuje za primerané zadosťučinenie maximálne v sume 25,- eur za každú judikovanú zmluvnú podmienku. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia žalobca poukázal napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1CoCsp/21/2022 z 27.09.2020, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/23/2022 z 28.07.2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/49/2020 z 25.03.2021, rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 13Csp/135/2019 z 18.01.2022, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/102/2022 z 02.12.2022, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 13Csp/230/2019 z 24.06.2022, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9CoCsp/9/2024 z 24.06.2022. Na základe vyššie uvedeného žalovaný navrhol, aby konajúci súd podanú žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %.

6. Žalobca v replike zo dňa 15.5.2025 uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanej žalobe, nesúhlasí s tvrdeniami žalovanej uvedenými vo vyjadrení, pričom jeho jednotlivé argumenty iba preukazujú opodstatnenosť žaloby. K argumentácii žalovaného poukázal na odôvodnenie rozsudku, podľa ktorého súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24.08.2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-19/20). Žaloba o neprijateľnosť zmluvných podmienok môže byť podaná aj z dôvodu následného získania peňažnej satisfakcie (NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017). Uplatňovaním legitímneho nároku žalobcu v súdnom konaní bol narušený nielen jeho bežný život, keďže sa musel zaktivizovať a vyhľadať právnu pomoc advokáta. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať. Právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie vydaný v základnom konaní je prílohou žaloby, pričom jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založeným zmluvou o poskytnutí úveru došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. V žiadnom prípade nemožno určenie NZP a nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia stotožňovať alebo považovať za „výhodu“, ale za „sankčný následok“ plynúci z primárneho právneho vzťahu, ktorý zavinením žalovanej nebol perfektný a bol spôsobilý privodiť spotrebiteľovi ujmu. Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Primeranosť sumy 1.500,- eur je vzhľadom najmä na postoj žalovanej, množstvo a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Vo vzťahu k argumentácii, že žalobcovi nevznikla žiadna ujma, poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. Uplatňovaním legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen bežný život žalobcu. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovanej voči svojim pochybeniam je uplatnená suma 1.500,- eur, nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak by súd priznával symbolické suma PFZ niekoľkých desiatok eur predsa dodávateľa neodradí od neustáleho porušovania spotrebiteľských práv a noriem. Uvedená výška je nanajvýš v minimálnej miere primeraná aj s ohľadom na výšku sankcií (pokúť až do výšky 50 000,- eur), ktoré podľa zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa alebo zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom je oprávnená dodávateľovi uložiť Slovenská obchodná inšpekcia alebo Národná banka Slovenska. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutia súdov ohľadom výšky PFZ, ktorými neboli priznané sumy iba v symbolickej výške. V skutkovo a právne obdobných veciach poukázal na najnovšie rozhodnutia, a to rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/22/2024–166 zo dňa 28.11.2024, ktorým bola

priznaná výška PFZ 1500,- eur, a rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 7CoCsp/9/2024–138 zo dňa 28.11.2024, ktorým bola priznaná výška PFZ 500,- eur, t.j. viac ako 50 % zo sumy požadovanej dodávateľom nedôvodnou žalobou v tzv. základnom konaní, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/237/2021 zo dňa 30.03.2023, ktorým bolo zamietnuté dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18CoCsp/20/2020 zo dňa 23.09.2020, pričom v tomto konaní bola priznaná suma PFZ vo výške 3 000,- eur. Čo sa týka výšky PFZ poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/295/2014, zo dňa 24.09.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/471/2015, zo dňa 28.06.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017, zo dňa 30.01.2019, ktorým bolo priznané PFZ vo výške 1194,98 eur a rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn.: 10CoCsp/98/2022 zo dňa 25.01.2023.

7. Žalovaný v podaní zo dňa 24.7.2025 uviedol, že s podanom žalobou v celom rozsahu naďalej nesúhlasí, pridrižiava sa svojho písomného vyjadrenia k žalobe žalobcu a nad jeho rámec uvádza, že odmieta výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, a to s odkazom na predchádzajúce vyjadrenie, ktorého sa v plnom rozsahu pridrižiava a odkazuje na neho. Žalovaný má za to, že prostredníctvom svojho vyjadrenia k žalobe objasnil podstatu primeraného finančného zadosťučinenia (aj s odkazom na rozhodnutia súdov), vzhľadom na čo považuje výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia za neprimeranú. Navrhol žalobu žalobcu zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

8. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že zotrvá na podanej žalobe, tak ako bola súdu doručená, na dôvodoch uvedenej v nej v celom rozsahu.

9. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní uviedol, že žiada žalobu zamietnuť resp. vzhľadom na predbežné právne posúdenie súdu, žiada, aby súd moderoval výšku finančného zadosťučinenia, nakoľko žalobca nepreukázal, že by mu vznikla nejaká majetková alebo iná ujma.

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn 11Csp/29/2024 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Csp/29/2024 -55 zo dňa 14.10.2024 súd rozhodol nasledovne: „I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti o poskytnutie pôžičky, č. 7115996, zo dňa 14.12.2012, v časti VI. Vyhlásenie klienta, prvý odsek, v časti, v znení: „Ďalej prehlasujem, že som sa pred podpísaním Žiadosti/Zmluvy oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej ako VOP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Žiadosti/Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zavazujem sa ich dodržiavať.. “ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti o poskytnutie pôžičky, č. 7115996, zo dňa 14.12.2012, v časti VI. Vyhlásenie klienta, tretí odsek, v časti, v znení: „ Svojím podpisom prejavujem súhlas s tým, že v prípade, ak si nespĺním svoj záväzok splácať Pôžičku v stanovených termínoch Splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti Pôžičky podľa tejto Žiadosti/Zmluvy, aby Spoločnosť bola oprávnená požadovať od môjho zamestnávateľa vykonávať zrážky zo mzdy a iných príjmov až do doby úplného splatenia Zabezpečovanej pohľadávky Spoločnosti voči mne. Výška zrážok zo mzdy a z iných príjmov bude zodpovedať výške Splátok podľa tejto Žiadosti/Zmluvy. “ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti o poskytnutie pôžičky, č. 7115996, zo dňa 14.12.2012, v časti VI. Vyhlásenie klienta, tretí odsek, v časti, v znení: „Prehlasujem, že súhlasím so Zmluvnou pokutou a Sankčným úrokom prislúchajúcim Spoločnosti pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti plniť Splátky riadne a včas. “ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti o poskytnutie pôžičky, č. 7115996, zo dňa 14.12.2012, v časti VI. Vyhlásenie klienta, štvrtý odsek, v časti, v znení: „ Súhlasím, aby CFH spracovalo moje osobné údaje uvedené v návrhu na uzavretie Zmluvy za účelom zavedenia predzmluvných vzťahov, ponuky služieb a produktov a to po dobu 10 rokov od doručenia návrhu na uzatvorenie Zmluvy, pričom som oprávnený odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne a to písomným oznámením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok. Súhlasím, aby Spoločnosť v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“) poskytla moje osobné údaje a údaje uvedené v tejto Žiadosti/Zmluve (ďalej len „údaje a informácie“) aj svojej ovládajúcej osobe Všeobecnej úverovej banke, a.s. (VUB, a.s.) a jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti Intesa Sanpaolo, Taliansko za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k VUB, a.s., a to v rozsahu údajov uvedených v tejto Žiadosti na dobu 10 rokov od podpisu žiadosti, pričom som oprávnený odvolať svoj

súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na adresu: Consumer Finance Holding, a.s. Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok. Potvrdzujem dobrovoľnosť tohto súhlasu. " je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Žiadosti o poskytnutie pôžičky, č. 7115996, zo dňa 14.12.2012, v časti VI. Vyhlásenie klienta, posledný odsek, v časti - posledná veta, v znení: „ Vyhlasujem, že pred podpisom tejto žiadosti som sa oboznámil s: a) OP, súhlasím s nimi a zaväzujem sa ich dodržiavať, b) Cenníkom, Štandardnou úrokovou sadzbou a Sankčnou úrokovou sadzbou, c) zmluvnými podmienkami prostredníctvom Formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý mi bol písomne doručený a prevzal som ho. " je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. VI. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v lehote 60 dní, samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. " Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4.12.2024.

11. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

15. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 53a ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

17. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ uzavrel s právnym predchodcom žalovaného dňa 12.04.2012 zmluvu č. 7115996, pričom podľa jej obsahu išlo o spotrebiteľský úver. Na základe tejto zmluvy predchodca žalovaného poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 1000,- eur. Žalobca sa zaviazal úver splatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 73 eur. Uvedené skutočnosti vyplývajú zo spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou spisovej značky 11Csp/29/2024.

19. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

20. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom do 30.6.2024 (ďalej len zákon č. 250/2007 Z.z.), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

21. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie

práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

22. V zmysle spoločných, prechodných a záverečných ustanovení zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30. júni 2024. Vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1. júlom 2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024 (§ 53 ods. 1 zákona).

23. Vzhľadom na vyššie citované spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné v danom prípade aplikovať právnu úpravu účinnú do 30. júna 2024.

24. V prípade akýchkoľvek pochybností o aplikácii pôvodnej právnej úpravy účinnej do 30.6.2024 resp. novej právnej úpravy je potrebné uviesť, že v danom prípade si žalobca úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv, čím splnil predpoklad, ktorý vyžaduje zákon č. 250/2007 Z. z. v ustanovení § 3 ods. 5 a rovnako tak zákon č. 108/2024 Z.z. v § 3 ods. 1 písm. e) pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie. Odlišnosti pôvodnej a novej úpravy nespočívajú v predpokladoch pre vznik tohto nároku, iba v konkrétnom vymedzení kritérií pre určenie výšky tohto nároku priamo v zákone, nie však taxatívnym spôsobom. Uvedeným sa bude súd zaoberať v ďalších odsekoch týkajúcich sa určenia výšky nároku v tejto veci.

25. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch a prípade iných predpisov. Uplatnením práva možno rozumieť tak podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

26. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

27. V danom spore mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 11Csp/29/2024 bol žalobca v postavení spotrebiteľa ako žalobca v plnom rozsahu úspešný, keď rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Csp/29/2024 -55 zo dňa 14.10.2024 súd rozhodol o neprijateľnosti piatich zmluvných podmienok v Žiadosti o poskytnutie pôžičky, č. 7115996, zo dňa 14.12.2012, a to v časti VI. Vyhlásenie klienta, prvý odsek, o dvoch zmluvných podmienkach v časti VI. Vyhlásenie klienta, tretí odsek, ďalej v časti VI. Vyhlásenie klienta, štvrtý odsek, v časti VI. Vyhlásenie klienta, posledný odsek, pričom zároveň žalobcovi priznal proti žalovanému má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4.12.2024.

28. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku č.k. 11Csp/29/2024 -55 zo dňa 14.10.2024, nešlo o individuálne dojednané zmluvné podmienky, tieto boli zakomponované do textu, ktorý žalobca ako spotrebiteľ, slabšia strany nemohol v žiadnom prípade ovplyvniť, ani ich zmeniť. Žalobca ako spotrebiteľ mal na výber len to, že zmluvu a podmienky by akceptoval alebo nie. Ako slabšia strana nemal žiadnu vyjednávaciu pozíciu. Išlo o ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu, zhoršujú jeho postavenie v záväzkovom vzťahu so žalovaným. Súd žalobcom označené zmluvné podmienky vyhlásil za neprijateľné s poukazom na ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

29. Z vyššie uvedeného mal súd za jednoznačne preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11Csp/29/2024 si žalobca bez akejkoľvek pochybnosti úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv, tak ako to vyžaduje § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.

30. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným bol ako spotrebiteľský vyhodnotený v konaní vedenom pod sp.zn. 11Csp/29/2024. V tomto konaní bolo zároveň právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti žalobcom označených zmluvných podmienok. O týchto skutočnostiach bolo právoplatne rozhodnuté, súd v tomto konaní nie je oprávnený o nich rozhodovať opätovne.

31. Spotrebiteľ, nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/34/2018 z 26. 06. 2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/142/2018 z 15. 11. 2018). Teda už samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Spotrebiteľ je oprávnený uplatniť si nárok na primerané finančné zadosťučinenie samostatnou žalobou na súde, ako tomu žalobca učinil aj v prejednávanej príhode.

32. Neobstojí v danom prípade prípadná argumentácia žalovaného akýmkoľvek spôsobom naznačujúca nutnosť preukázať, že žalobcovi ako spotrebiteľovi v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi na ochranu spotrebiteľa vznikla určitá ujma resp., že táto ujma im vznikla konkrétne v požadovanej žalovanej výške. Jediným predpokladom, ktorý zákon vyžaduje totiž je, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva, pretože účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľskej zmluve, nie zaťažiť spotrebiteľa dôkazným bremenom preukazovať skutočnú existenciu ujmy pre priznanie finančného zadosťučinenia, pričom preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy je tu spravidla nereálne (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017).

33. Žalobcovi jednoznačne vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé prívodiť im ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života.

34. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Používanie neprijateľných zmluvných podmienok nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Takéto konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak ako konanie odporujúce dobrým mravom. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa (účinného v čase uzavretia zmluvy). Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý naformuloval vadnú zmluvu.

35. Pokiaľ ide o akékoľvek pochybnosti v súvislosti s aplikáciou predchádzajúcej právnej úpravy resp. právnej úpravy účinnej od 1.7.2024, súd je toho názoru, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 30.6.2024 a rovnako tiež podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 108/2024 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.7.2024.

36. Podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 108/2024 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.7.2024, každý spotrebiteľ má právo na primerané finančné zadosťučinenie od osoby, ktorá porušila práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa, ak spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa; pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd prihliada najmä na povahu,

závažnosť, spôsob, rozsah, následky, trvanie a okolnosti porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa.

37. Podľa dôvodovej správy k predmetného zákonnému ustanoveniu v § 3 ods. 1 písm. e) sa stanovujú kritériá na určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Kritériá sú formulované demonštratívnym spôsobom, konajúci súd tak môže zohľadniť aj ďalšie skutočnosti, ktoré v zákone nie sú uvedené. Cieľom je prispieť k zjednoteniu súdnej praxe pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia. Kritériá povaha, závažnosť, spôsob a rozsah porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa smerujú k podstate protiprávneho konania, t. j. aké právo alebo povinnosť boli porušené, či ide o menej závažné porušenie alebo naopak o porušenie, ktoré možno považovať za závažné, v čom spočíva protiprávne konanie a aká bola intenzita protiprávneho konania. V rámci kritéria následky porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa je potrebné skúmať najmä výšku obohatenia, ktoré vzniklo alebo mohlo vzniknúť ako následok protiprávneho konania (o akú sumu sa zväčšil majetok v dôsledku protiprávneho konania alebo naopak, o akú sumu by sa majetok zmenšil v prípade absencie protiprávneho konania), ako aj povahu a závažnosť nemajetkovej ujmy (napr. ujmy vo sfére rodinného, súkromného a pracovného života spotrebiteľa). V prípade práva na primerané finančné zadosťučinenie nie je nevyhnutné, aby spotrebiteľovi ujma skutočne vznikla, postačuje samotné riziko vzniku ujmy v dôsledku porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa. Dôležitým kritériom je aj trvanie porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa, v rámci ktorého je potrebné vziať do úvahy časový aspekt protiprávneho konania. Konajúci súd by mal zároveň vziať do úvahy všetky okolnosti daného prípadu, v rámci ktorých je možné zohľadniť napríklad prípadné zavinenie spotrebiteľa na vzniku protiprávneho stavu či poľahčujúce okolnosti na strane osoby porušujúcej práva spotrebiteľa alebo povinnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa.

38. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a z rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít (NS SR zo dňa 30.01.2019 sp. zn. 6Cdo/127/2017, NS SR zo dňa 14.09.2016 sp. zn. 6Cdo/389/2015) je zrejme, že možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany.

39. Pre posúdenie základu predmetu sporu (priznanie primeraného finančného zadosťučinenia) bolo preto podstatné aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy (ktorú je potrebné v danom prípade naďalej aplikovať, ako už súd uviedol vyššie) a aj podľa právnej úpravy účinnej od 1.7.2024, či sú splnené zákonné predpoklady pre požadované priznanie nároku, a to, či si spotrebiteľ uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom, a či bol úspešný.

40. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle citovaných ustanovení treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Nová právna úprava iba demonštratívnym spôsobom stanovila kritériá na určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, pričom súd môže zohľadniť aj ďalšie skutočnosti, ktoré v zákone nie sú uvedené.

41. Vzhľadom na to, čo bolo už vyššie uvedené, súd mal za jednoznačne preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11Csp/29/2024 si žalobca bez akejkoľvek pochybnosti úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv, teda žalobca tak splnil predpoklad, ktorý vyžaduje zákon č. 250/2007 Z. z. v ustanovení § 3 ods. 5 a rovnako tak zákon č. 108/2024 Z. z. v § 3 ods. 1 písm. e) pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie.

42. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, samotný zák. č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 30.6.2024 nestanovoval žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť, s výnimkou, že toto musí byť primerané.

43. Súdna prax doposiaľ vychádzala pri posudzovaní primeranosti finančného zadosťučinenia z nasledujúcich kritérií: 1/ vzniknutá, resp. hroziaca ujma, 2/ rozsah, v akom dodávateľ porušil svoje povinnosti a výška majetkového plnenia, ktoré tým dodávateľ získal na úkor spotrebiteľa, 3/ doba trvania protiprávneho stavu, 4/ nevyhnutnosť domáhania sa práv v súdnom konaní a tým spôsobený zásah do súkromného života spotrebiteľa, 5/ reparácia vzniknutej ujmy v majetkovej sfére spotrebiteľa, t.j. súdy zohľadňujú, v akom rozsahu bolo spotrebiteľovi vrátené majetkové plnenie dodávateľom, na ktoré dodávateľ nemal právny nárok, 6/ odškodnenie v iných obdobných prípadoch porušenia práv spotrebiteľa, 7/ odškodnenie v iných situáciách a podľa iných zákonných ustanovení v oveľa závažnejších prípadoch (náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, odškodňovanie obetí trestných činov). V súvislosti s uvedenou sumarizáciou možných kritérií určenia výšky nároku v danom prípade súd poukazuje napríklad na závery rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6CoCsp/46/2024 z 15. 04. 2025.

44. Súd pri priznaní primeraného finančného zadosťučinenia žalobcu vychádzal najmä z porušenia práv žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity tohto zásahu do práv spotrebiteľa, ďalej z dĺžky trvania závadného stavu, keď samotná zmluva o úvere obsahujúca neprijateľné zmluvné podmienky, od ktorej žalovaný odvodzoval svoje nároky, bola uzavretá v roku 2012, pričom až v roku 2024, v rámci konania vyvolaného z podnetu spotrebiteľa, bolo právoplatne rozhodnuté o neprijateľnosti piatich zmluvných podmienok, ktorého zmluva obsahovala. Žalobca tak bol v priebehu dvanástich rokov v neistote vo vzťahu k možnému uplatňovaniu si nárokov žalovaného z týchto neprijateľných zmluvných podmienok, napriek tomu, že k uvedenému v skutočnosti nedošlo. Nemožno však opomenúť, že súdom vyhlásené neprijateľné zmluvné podmienky sa týkali tak závažných inštitútov, ako dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá umožňovala bez ingerencie súdu priamo zrážať žalobcovi ako spotrebiteľovi jednotlivé sumy, zároveň sa týkali sankčných nárokov vyplývajúcich zo záväzkového vzťahu medzi stranami sporu, vrátane nárokov nevyplývajúcich priamo zo zmluvného formulára, ale z ďalších listín, ktoré mali byť súčasťou zmluvy (cenník, všeobecné obchodné podmienky). V neposlednom rade neprijateľné zmluvné podmienky týkali aj nakladania s osobnými údajmi žalobcu po neprimerane dlhú dobu.

45. Vzhľadom na objektívnu spôsobilosť tohto závadného stavu vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný a za primerané finančné zadosťučinenie súd považoval sumu 500,- eur, na ktorej zaplatenie žalovaného zaviazal. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcovi, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a zároveň je aj sankciou postihujúcu žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla. Ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa priznáva spotrebiteľovi právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy spotrebiteľovi, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. Uvedené kritérium v danom právnom vzťahu medzi stranami sporu jednoznačne splnené bolo.

46. Predpokladom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, prípadne sa úspešne ubránil nároku, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, prípadne ďalších predpisov.

47. Podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie sú formulované v ustanovení § 3 odsek 5 a z tohto ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak, rovnako nevyklučuje možnosť žiadať finančné zadosťučinenie popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práv. Za daného stavu nie je možné považovať uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie žalobcami, za konanie šikanózne a v rozpore so zákonom či dobrými mravmi.

48. Súd nepopiera, že pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, bol to však žalovaný, kto nepostupoval s odbornou starostlivosťou, predstrel žalobcovi na podpis formulárovú zmluvu obsahujúcu päť neprijateľných zmluvných podmienok.

49. Súd sa však nestotožnil s výškou žalobcom požadovaného primeraného zadosťučinenia. Výšku finančného zadosťučinenia, v celom žalobcom v žalobe uplatnenom rozsahu, v danom prípade nie je možné považovať za primeranú. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že žalovaný po rozhodnutí vo veci sp.zn. 11Csp/29/2024 nepredlžoval zbytočne závadný stav a nepodával opravný prostriedok proti prvoinštančnému rozhodnutiu a toto rešpektoval. Súd zohľadnil pri určení výšky nároku žalobcu časové hľadisko aj v tom zmysle, že žalobca síce po neprimerane dlhú dobu trpel závadný stav vyvolaný žalovaným formulovaním neprijateľných podmienok, avšak napriek uvedenému si svoj nárok v základnom konaní uplatnil až po viac ako 11 rokoch od uzavretia zmluvy, kedy už nebezpečenstvo ďalšej potenciálnej ujmy pre spotrebiteľa, vyvolané určenými neprijateľnými zmluvnými podmienkami, bolo značne znížené. Taktiež súd zohľadnil, že neprijateľná zmluvná podmienka spočívajúca v dohode o zrážkach zo mzdy nebola voči žalobcovi skutočne uplatnená. Súd však prihliadol aj na tú skutočnosť, že aj napriek tomu, že predmetné zmluvné podmienky koncipované žalovaným sú opakovane vyhlasované za neprijateľné, žalovaný neprejavil sebareflexiu, ale naopak vehementne trval na zamietnutí žaloby (či už v základnom konaní, ako aj v tomto konaní) a navyš z ľahostajného konania v rámci kontraktáčného konania obviňoval žalobcu v tom smere, že svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy a všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré mu žalovaný predložil na podpis bez akéhokoľvek individuálneho dojednaní. V neposlednom rade súd pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia prihliadol aj na aplikačnú prax súdov v obdobných prípadoch, pričom však je potrebné zdôrazniť, že každý jeden súdom prejednávaný prípad môže mať svoje osobitosti, ktoré môžu mať význam pri určení primeraného finančného zadosťučinenia.

50. V danom prípade sa žalobca úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

51. Relevantné ustanovenie § 3 ods. 5 cit. Zákona o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria pre vymedzenie výšky, resp. spôsobu výpočtu finančného zadosťučinenia pre spotrebiteľa. Tieto kritéria boli stanovené judikatúrou súdov, je však potrebné zdôrazniť, že rovnako ako pri novej právnej úprave účinnej od 1.7.2024, ide o kritéria stanovené demonštratívnym spôsobom.

52. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, ktoré súd uvádzal vyššie, pričom v danom prípade vychádzal z intenzity, časového trvania závadného konania, satisfakčnej a sankčnej funkcia primeraného finančného zadosťučinenia. Súd je toho názoru, že pri určení výšky priznaného zadosťučinenia je primeraná rozsahu a povahy porušenia práv žalobcu suma 500,- eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytne žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

53. Krajský súd v Trnave rozsudkom sp.zn. 23CoCsp/36/2020 z 19. 10. 2020 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobcovi priznal sumu 300,- eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobkyňa sa v predmetnej veci domáhala nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1.407,67 eur rovnajúcej sa výške priznaného bezdôvodného obohatenia, teda sumy, o ktorú sa žalovaný obohatil v súvislosti s poskytnutým úverom žalobkyni.

54. Krajský súd v Trnave rozsudkom sp.zn. 25CoCsp/4/2021 z 25. 05. 2021 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalovanému priznal sumu 300,- eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobca sa domáhal nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 701,34 eur rovnajúcej sa výške priznaného bezdôvodného obohatenia, teda sumy, o ktorú sa žalovaný obohatil v súvislosti s poskytnutým úverom žalobkyni.

55. Súd ďalej poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoCsp/57/2020 z 26. 08. 2021, kde došlo k priznaniu primeraného zadosťučinenia v sume 200,- eur za okolností, kedy v právnom vzťahu medzi stranami sporu došlo k vyhláseniu neprijateľnej zmluvnej podmienky a priznaniu bezdôvodného obohatenia spotrebiteľovi v sume 345,22 eur

56. V rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11CoCsp/18/2021 z 25.11.2021 súd žalobcovi priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 300,- eur, a to pri výške bezdôvodného obohatenia 322,- eur. Žalobca pritom požadoval nárok na primerané finančné zadosťučinenie v sume 622 eur, pričom 322 eur zodpovedalo obohateniu, ktoré žalovaný na jeho úkor dodávateľ získal a sumu 300,- eur uplatňoval za použitie neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

57. V rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12CoCsp/21/2024 z 19. 09. 2024 súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu a žalovaného dodávateľa zaviazal na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi v sume 1.025,- eur, zo žiadaných 2050,- eur v prípade, kedy v základnom konaní súd určil spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, priznal spotrebiteľovi nárok na bezdôvodného obohatenia a určil neprijateľnosť desiatich zmluvných dojednaní v zmluve.

58. V rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp/38/2024 z 04. 03. 2025 súd potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu, pričom zdôraznil, že súd prvej inštancie správne považoval za adekvátnu a primeranú výšku finančného zadosťučinenia vo výške 800,- eur za neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v základnom konaní v bodoch I. až VI. a IX. rozsudku, keď priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 x 100 eur. Tieto zmluvné podmienky týkajúce sa prenosu dôkazného bremena na spotrebiteľa (I.) súhlasu so sankciami a najmä s účtovaním neurčitej kompenzácie ušlých výnosov (II.), nevyžiadanej dohody o zrážkach zo mzdy (III.), neprimeranej lehoty uchovávaní osobných údajov (IV.), neuhradenia splátky z dôvodov chýbajúceho identifikátora (V.), započítania jednostranne výhodného pre dodávateľa (VI.) a že nárok zo zmluvy bude rozhodovaný rozhodcovským súdom (IX.), považoval za závažné, vyžadujúce primerané finančné odškodnenie sumou 7 x 100 eur za každú určenú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Za zmluvné podmienky uvedené v bodoch VII. a VIII. rozsudku v základnom konaní, správne súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 x 50 eur, považujúc podmienku o zaznamenávaní hovorov s call centrom po dobu 10 rokov od uskutočnenia telefonického hovoru a podmienku o zmluvnej pokute vo výške 10 % z dlžnej sumy za neprijateľné. Tieto podmienky správne súd prvej inštancie považoval za menej závažné, a preto oproti vyššie uvedeným zmluvným podmienkam (uvedených v bodoch I. až VI. a bode IX.) sumu základnej náhrady znížil zo 100 eur na 50 eur za určenie zmluvných podmienok uvedených v bodoch VII. a VIII. rozsudku v základnom konaní.

59. Krajský súd v Košiciach v rozsudku sp.zn. 6CoCsp/46/2024 z 15. 04. 2025 poukázal na to, že žalobca sa úspešne domohol voči žalovanému uplatnenia porušenia hneď viacerých svojich práv, medzi inými tiež vydania bezdôvodného obohatenia a prihladol na výšku sumy 4.384,60 eur, ktorú žalobca reálne plnil nad rámec istín, teda uvedená suma predstavovala reálnu ujmu na strane žalobcu. Súd prvej inštancie tiež zohľadnil, že dôsledkom 6 násobného porušenia práv žalobcu bola 2 x bezúročnosť úveru, 2 x neprijateľnosť dohody o zrážkach zo mzdy vykonávaných nepretržite 2, resp. 3 roky a 2 x neprijateľnosť odplaty v súvislosti s dohodou o poskytovaní služieb. Súd zároveň prihladol aj na priznávanie primeraného finančného zadosťučinenia v iných obdobných prípadoch a zohľadniac tieto kritériá, považoval sumu 150,- eur za každé porušenie práv žalobcu za primeranú okolnostiam prejednávanej veci a plniacu tak funkciu reparačnú, ako aj sankčnú.

60. Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/4/2025 z 29. 05. 2025, kde súd rozhodoval v obdobnej veci žalovaného, vyplýva: „Primeraná povaha a rozsahu mnohonásobného porušenia práv žalobcov (predloženie spotrebiteľskej zmluvy s 5 neprijateľnými zmluvnými podmienkami na podpis spotrebiteľom) je suma 100 eur za každú určenú neprijateľnú zmluvnú podmienku, t.j. celkovo 500,- eur. Súdom prvej inštancie priznaná suma 50,- eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku odvolací súd nepovažuje za dostatočnú vo vzťahu reálnemu a efektívne odradzujúcemu účinku pre dodávateľa na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv“.

61. Pokiaľ sám žalovaný poukazoval v súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1CoCsp/21/2022 z 27.09.2020, súd si dovoľil zo záverov odôvodnenia predmetného rozsudku citovať: „...odvolací súd prihladal najmä na výšku žalovanou získaného bezdôvodného obohatenia a na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a za primerané okolnostiam považuje primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 192,63 eur, ktoré pozostáva zo sumy 92,63 eur predstavujúcej primerané finančné zadosťučinenie za to, že žalovaná sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila (1/4 zo sumy 370,51 eur) a zo sumy 100,- eur predstavujúcej primerané finančné zadosťučinenie za uplatnenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve o úvere - dostupná pôžička žalovanou.“

62. Súd tak v danom prípade, a to aj so zohľadnením vyššie uvedených rozhodnutí odvolacích súdov, považoval za adekvátnu a primeranú výšku finančného zadosťučinenia vo výške 500,- eur za neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v základnom konaní v bodoch I. až V. rozsudku a priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 x 100 eur. V rozsudku uvedené neprijateľné zmluvné podmienky týkajúce sa prenosu dôkazného bremena na spotrebiteľa (I. a V.), nevyžiadanej dohody o zrážkach zo mzdy (II.), súhlasu so sankciami vrátane zmluvnej pokuty v rámci všeobecných obchodných podmienok (III.), neprimeranej lehoty uchovávaní osobných údajov (IV.), súd považoval za závažné, vyžadujúce primerané finančné odškodnenie sumou 100,- eur za každú vyhlásenú neprijateľnú zmluvnú podmienku (5 x 100 eur). V zmysle vyššie citovaných rozhodnutí súdov, je zrejme, že v obdobných prípadoch, pokiaľ ide o vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách, primerané finančné zadosťučinenie sa pohybuje na úrovni 50,- až 150,- eur vo vzťahu k jednej neprijateľnej podmienke. Zohľadňuje sa však nie len závažnosť týchto podmienok, ale aj ďalšie skutočnosti a osobitosti vyplývajúce z individuálnych prípadov. Súd v prejednávanej veci zároveň posudzoval primeranosť tohto nároku žalobcu vo vzťahu k samotnému predmetu zmluvy, výške peňažnej čiastky poskytnutej žalovaným žalobcovi a sumy, ktorú bol povinný žalobca vrátiť (istina úveru bola 1000,- eur, pričom žalobca mal vrátiť v 60 mesačných splátkach po 73,- eur celkovo sumu 4380,- eur).

63. Priznané finančné zadosťučinenie v sume 500,- eur v danom prípade nemožno považovať sa symbolické, a to ani vzhľadom na výšku nárokov vyplývajúcich zo zmluvy ani vzhľadom na závažnosť vyhlásených neprijateľných podmienok a ich spôsobilosť prívodiť ujmu žalobcovi ako spotrebiteľovi.

64. Vo zvyšku, nad sumu 500,- eur, súd žalobu žalobcu zamietol.

65. V danom prípade je potrebné opätovne zdôrazniť, že súd v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia skúma, či spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nie je však prípustné, aby opätovne prehodnocoval závery právoplatného rozhodnutia konštatujúceho takéto porušenie spotrebiteľského práva a jeho rozsah.

66. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je priamo sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, avšak určitý odstrašujúci a preventívny (sankčný) účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

67. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

68. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

69. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

70. Súd žalobcom priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur z uplatnenej sumy 1500,- eur a vo zvyšku žalobu žalobcov zamietol.

71. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nebolo by celkom spravodlivé požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. V takom prípade, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nálež Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Nemožno však opomenúť ani fakt, že zo strany žalobcu môže dôjsť k značnému nadhodnoteniu výšky sporu. Vhodným

riešením v takom prípade bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prísúdenej sumy (k vyššie uvedenému pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 926-927 s.)

72. Vzhľadom na uvedené súd považoval žalobcu za plne úspešného, pokiaľ ide o jeho základné právo a samotný nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobcovi tak patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania, avšak iba z prísúdenej sumy.

73. V tejto súvislosti súd poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/105/2018 z 15.11.2018: „Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobcovi aj s poukazom na čl. 4 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania, ale z prísudku, čo prvoinštančný súd uviedol v odôvodnení rozsudku a čo odvolací súd pojal aj do výroku.“

74. Rovnako bola otázka trov konania riešená aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoCsp/2/2021 z 29. 11. 2021: „Pri uplatňovaní nároku na primerané finančné zadosťučinenie bolo povinnosťou žalobkyne v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prísúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu.“

75. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.